Ner 255. ROK 1835. SOBOTA 7 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Zlp. 12. miesięczne zlp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Herkulana.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś

Gazeta Krakowska.

Obserwacye Meteorologiczne.

Dzień	godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	7	27"6‴, 263	† 5° ,9	5‴, 95	Pł, Zachodni słaby	Pochmurno	
	12	6 , 732	† 2 , 6	6, 27	„ mocny	„ „	
6	3	6 , 928	† 2 , 2	6, 79	Pł.Zachodni mocny	„ „	
	9	7 , 012	† 3 , 3	5. 91	„ średni	„ „	Snieg

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Część Urzędowa

Kommisarz upadłości Starozakonnego Chajma Holländer

Wzywa powtornie wszystkich wierzycieli upadłego handlu Star: Chajma Holländer aby się w dniu 10 grud: r.b. o godzinie 3ciéj po południu w sali Audyencyonalnéj Trybunału I. Inst: wydz: I. przed podpisanym kommisarzem upadłości stawili, i dokumenta dowodzące prawa ich do upadłéj massy produkowali.

Kraków 5 listopada 1835 roku.

Sędzia Trybunału I. Instancyi

(2r.) *Friedlein.*

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Frankfort 26 *Paźdz*: Gazeta Codzienna Warszawska pisze: Czytamy w *Journal de Francfort*: »Z nadzwyczajnem zadziwieniem znaleźliśmy w kilku pismach niemieckich następującą wiadomość, datowaną z Berlina pod d. 19 paźdz: Pomiędzy środkami przyjętemi na kongressie, sejm niemiecki, jak mówią, ma użyć środka interesującego wszystkie kraje niemieckie. Idzie o ustalenie zasady, ażeby cząstkowe wojska Niemiec tworzyły jednę tylko armiję, zostającą nie pod rozkazami stanów, ale jednej wspólnej władzy; podług traktatów albowiem, które ustanowiły sejm, nie może mieć miejsca wojna między pojedynczemi stanami, wojska są tylko na usługę sprzymierzonych krajów przeznaczone. Członkowie zatem stanów, powinni zrzec się prawa rozprawiania szczegółowo nad budżetem ministerstwa wojny, lecz w każdym kraju będzie ustanowiona stała summa roczna, równająca się średniemu wypadkowi między summami, na które głosowano od 1815 r. dla wojska. Ta ilość wniesiona na wydatki państwa, zostałaby nie odmienną pomiędzy innemi, stanowiącemi budżet finansów każdego kraju.

Podług zdania dzienników, to właśnie miało być ustanowione w Cieplicach pod względem interessów dotyczących Niemiec. Odpowiedź na tę małą powiastkę jest łatwa. Nasz korespondent w Cieplicach, dobrze o wszystkiem zawiadomiony, dostarczył nam tej odpowiedzi w następującem doniesieniu: »Możesz wpan zapewnić, i nie lękać się, iż błąd popełnisz, że nie było kwestyi o żadnej

sprawie dotyczącej Niemiec. My pragniemy rozprawiać tylko o czynach, które są, bo czyż można rozprawiać o tem, czego niema.?

Stutgard 18 *Paźdz*: Przez postanowienie królewskie właśnie co ogłoszone, zwołane zostały stany królestwa Wirtemberskiego na d. 27 listopada b. r.

Bern 24 *Października*. Kanton Basel po 5 godzinnem naradzaniu się nad sporem z rządem francuzkim o nieprzyjęcie Żyda do Szwajcaryi toczonym, uznał poprzednie postanowienie swoje wydane za prawne i nienieobrażające istniejących pomiędzy Francyą i Szwajcaryą traktatów. Poczem wysłano deputacyę do kantonu przewodniczącego z prośbą ażeby spór ten za związkowy przyjął i przedstawił Ludwikowi Filipowi konieczność odwołania jego w tym przedmiocie wydanego rozporządzenia. GPS.

Paryż 24 *Października*. Książe Orleanu uda sie z Toulonu do Korsyki na okręcie parowym *Castor* a z tamtąd popłynie do Algieru, gdzie zrobiwszy przegląd wojska z 12stu tysięcy ludzi złożonego, uda się razem z nim do Oran przeciw Abdel Kaderowi; słychać że i marszałek Clausel wyprawie tej towarzyszyć będzie.

Dziennik Sporów pisze że instrukcya sprawy Fieschiego już ukończoną zostałą, i w krótkim czasie pod wyrok sądu parów oddaną będzie. Narady przedstanowcze nie będą długo trwały, gdyż tylko 4 osoby jakoto: Fieschi, Pepin, Morej i Boireau są w sprawie tej uwięzieni. Po zrobieniu wniosków prokuratora zostawiony będzie obwinionym miesiąc czasu dla ich obrony, sąd zaś parów przez ten czas zajmie się znowu sprawą kwietniową co do uwięzionych z Luneville, Arbois i St. Etienne. Uwięzieni z Paryża dopiero później sądzeni będą. Zaledwie więc do sądzenia sprawy Fieschiego w połowie grudnia przystąpić można będzie.

Z Bayonne donoszą że Karliści udali się ze znacznemi siłami i artyleryą ku Vittorya. Jenerał Ituralde powołany został do sztabu jeneralnego, a jenerał Garcia obejmuje po nim naczelne dowództwo.

Dziennik *Memorial bordelais* pisze: »nie spieszyliśmy się z ogłoszeniem wieści o poddaniu się junt z Sevilli i Cadix, chociaż te w nadwornej gazecie madryckiej umieszczone były, od chwili bowiem utworzenia junty centralnej rządzącej w Andujar, inne junty Andaluzyjskie już za rozwiązane uważane być mogły; junta centralna rozporządza wyłącznie połączonemi siłami w Despennaperos i Manzanares, i dopóki ta rozwiązaną nie będzie, o żadnem poddaniu się myśleć nie można, a całą Andaluzyę jako zostającą w jawnem przeciwko rządom królowej powstaniu uważać należy. Na czele junty centralnej stoi Donadio. Vice prezydentem junty jest brygadier Oviedo z Sevilli, a pod ich przewodztwem pojednania się junty centralnej z ministerstwem przypuścić nie można.

Gazette de France pisze że powstania na prowincyach wcale przytłumione nie zostały, i że p. Mendizabal napróżno starał się pozyskać współ-działania pp. Las Navasa i Arguellesa, co było powodem że kilka junt wypowiedziały znowu posłuszeństwo rządowi.

Dziennik *Moniteur* donosi z Hiszpanii że jenerał Serano wyruszył na przeciwko Karlistom. Wyrokiem królowej z d. 12 zniesione zostały wszystkie klasztory, oprócz niektórych pod orzeczenie kortezów zostawionych. Biskup Majorki mianowany został prezydentem izby procerów. Brygadyer Sancho niegdyś adjutant Miny jest sekretarzem rady ministrów. Mina przybył w dniu 19 do Figueras. Karliści opuścili Mollo a osadzili Estellę. Kolumna Navarska przeszła przez Rippol, gubernator Vich udał się za nią w pogoń. W dniu 19 wystrzelono znowu z 28 dział francuzkich z Behobia do Karlistów, gdyż kule ich padały na ziemię francuzką.

Madryt 17 *Października*. Infant Don Francisco de Paula ofiarował rządowi madryckiemu summę 500,000 realów, dla wy-

stawienia batalijonu piechoty. Trzydziestu sześciu grandów hiszpańskich ofiarowało osoby swoje i majątki do wspierania sprawy Donny Izabelli poświęcić.

Kapitan jeneralny Kastylii doniosł rządowi iż odebrał już wiadomość z Portugalii że korpus posiłkowy w krótce do Zamora przybędzie. GPS.

Do wielu ważnych środków pana Mendizabal należy także bez wątpienia wypracowanie budżetu na rok 1836. Wszędzie mają być wielkie zaprowadzone oszczędności. Cywilna lista młodéj Królowéj ma być zmniejszona z 28 do 24 mil: realów, Królowéj rejentki z 12 na 6, infantki Ludwiki z 2ch na 1 mil., infanta Don Francisco de Paula także na połowę. Rada rejencyjna będzie musiała poprzestać zamiast 120,000, na 60,000 realów; ambasada w Paryżu zamieniona będzie tylko na poselstwo, tak jak w Anglii, i otrzyma zamiast 30,000 tylko 15,000 piastrów. Sekretarz poselstwa ma zarazem sprawować urząd jlnego konsula. Pan Mendizabal życzy sobie, ażeby szczególnie bogaci ludzie, którzy żadnéj nie potrzebują płacy, na urzędy publiczne byli mianowani. GCW.

LONDYN 24 Października. Wieści o zmianie ministerstwa trwają ciągle. Wczoraj wieczór twierdzono znowu że pan Humann wystąpi, że i pan Thiers grozi wzięciem dymissyi. Być może że pan Human poczuwa się do odpowiedzialności w sprawie amerykańskiéj, być także może że wypadki w Grandvaux nie pomyślne dla ministrów robią wrażenia, wszystko to jednak nieprzyczyni się tak prędko do rozwiązania ministerstwa. Powszechnie wiele mówią teraz o zwołaniu izb na miesiąc styczeń. Ministrowie sami żądają tego, ażeby panującéj obecnie niepewności raz stanowczy koniec położyć.

Dziennik *Globe* pisze że ministrowie francuzcy na dzisiejszéj drodze wielkiego postępu nie zrobią. Powrót więc do konstytucyi z 1830 r. byłby dla nich a bardziéj jeszcze dla ich władzcy największém zwycięztwem.

Dzienniki z *Vandiemensland* nadeszłe donoszą że osada tameczna aż do 12 marca była zupełnie spokojną i zostawała w kwitnącym stanie, chociaż może wzbudzić obawę że tamże wychodzi Dziennik pod tytułem: *Guillotine.*

Dziennik *Mercurio* w Valparaiso wychodzący donosi pod d. 30 maja że w Chili panuje zupełna spokojność, Peru jednak znajduje się w bardzo dwuznacznym położeniu. Jenerał Salaberry wyruszył w 500 ludzi z Lima dla zwalczenia jenerała Neato z równą liczbą wojska pomiędzy Santo i Huaco stojącegó. Prezydent Rzeczypospolitéj Peru okopał się z wojskiem w Arequiba i wydal wyrok mocą którego wszystkie okręty z Banderą Peruańską bez należytéj legitymacyi żeglujące za korsarskie uważane być mają. Inny wyrok pod d. 6 maja w Lima zapadły stanowi, że każdy cudzoziemiec który walczył za niepodległość Rzeczypospolitéj Peru uważany jest za tamecznego obywatela. GPS.

W zeszły poniedziałek znajdował się O'Connell na uczcie w Limerick, w mowie swojéj tamże mianéj pomiędzy innemi tak się wyraża: Kto chce co wielkiego zyskać, musi wszystko poświęcić. Niechaj środki przezemnie wybrane będą ganione, nie troszcze się oto, obym tylko doszedł do celu, obyśmy pokój i szczęście Irlandyi osiągneli. Widujecie mnie na dworze królewskim, ale czyż ja tam szczęścia lub łaski dla siebie szukam! Mógłbym w prawdzie otrzymać znakomity stopień w biórze Vice-Króla, ale nie ta jest moja dążność, nie dla tego jestem dzisiaj dworzaninem, ażebym był jutro dobrze przyjętym a po jutrze korzystnie uplacowanym: ja dla siebie niepotrzebuje łaski i względów, cały przedmiot usiłowań moich jest szczeście Irlandyi!—» Po skończonéj uczcie wzniesiono toast za reformą izby wyższéj.

Donoszą z Chin że stronnicy Chang-Kehws księcia mahometańskiego na rozkaz Cesarza Chińskiego w r. 1828 ściętego, zrobili rewolucyę w górach prowincyi Szechuen.

Wstrząśnienia ziemi w Chili trwają dotąd bez przestannie. Mieszkańcy miasta Conception musieli się wyprowadzić, gdyż codziennie dawały się czuć dwa mocne wstrząśnienia które zawsze znaczne zrządzały szkody.

Dnia 27 Października. W zeszły czwartek zapalił się zamek w Strathfieldsaye wchwili gdy Królowa tamże księcia Welligtona odwiedzała, pożar wszakże w krótkim czasie ugaszony został.

Książe Wellington zaziębił się w podróży swojéj do Strathfieldsaye a w powrocie do Londynu tak mocno zachorował że już od trzech dni żadnego pokarmu nie przyjmuje.

Z Madras donoszą że kapitan Humffreys na polowaniu przez Tygrysa rozdarty został.

Morning Herald donosi, nie zaręczając jednak za rzetelność, że lord Granville podał imieniem rządu swojego przełożenie gabinetowi francuzkiemu, żądając wyjaśnień względem niektórych uchybień przeciw traktatowi poczwórnego przymierza, a mianowicie przez dozwolenie dowozu Karlistom pieniędzy, rekrutów i oficerów. *Morning Chronicle* powiada w téj mierze: »Dowóz wszelkiego rodzaju z Francyi do Hiszpanii, dzieje się teraz tak jawnie, że nie można już teraz mówić, iż władze francuzkie udają jak gdyby tego nie widziały; ten rodzaj udawania nie ma już miejsca na granicy francuzkiéj. Wojsko Don Karlosa uważane jest za sprzymierzone Ludwika Filipa; bo w saméj rzeczy, są to jeszcze jedyni przyjaciele, których francuzka polityka w Hiszpanii znajduje. Cóż stanie się nareszcie z honorem Francyi, z podpisaniem traktatu poczwórnego przymierza przez Króla, i z zapewnieniem doktrynerów, że chcą pozostać wierni sprawie Królowéj.» GPS.

Stambuł 7 Października. Książe Miłosz gotuje się do wyjazdu ze Stambułu, a z dniem 7 listopada zamierza przybydź do stolicy swojéj w Kragujevatz. Co do przyszłéj formy rządu, słychać że ta zupełnie odpowiadać będzie życzeniom księcia Miłosza, z czego on niezmiernie jest zadowolony, głoszą nawet że Sultan część Bośnii wcieli do Serbii, ażeby z jednéj strony wynagrodzić księcia i Lud serbski, a z drugiéj utrwalić pokój nad granicą Serbsko-Bosnicką. Niespokojności w Samos wybuchłe przybierają groźną postawę. W tych dniach odjęto niespodzianie patryarsze greckiemu godność jego, powód tego jest niewiadomy, chociaż rozmaite z tąd powstały wnioski. Zaraza morowa szerzy się coraz bardziéj. GPS.

Niejaki Scheich Rifai Arab który w Paryżu nauki pobierał, został teraz naczelnikiem założyć się mającej szkoły dla uczenia młodych Arabów języka francuzkiego, a za pomocą tego, obeznania ich z literaturą wschodnią. GPS.

Doniesienia.

Skradziono list zastawny na 1000 złp. z dziesięcioma kuponami Lit. C. Nr. 185,326 oznaczony, posiadający lub wiedzący ktoby takowy posiadał lub wobieg puszczał, zechce o tem donieść redakcyi Gazety za stosownym wynagrodzeniem, w razie bowiem przeciwnym posiadacz rzeczonego listu za sprawcę kradzieży uważanym i jako taki w drodze właściwej do odpowiedzialności pociąganym będzie, zwłaszcza że już wszelkie środki ostrożności poczyniono.

Starzycki.
Ulica Szeroka Nr. 78.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA
Od 6 do 7 Listopada

Stojowski Adam ob: Leopold Franciszek z Galicyi, Herzbuch Ludwik, Dembek Józef z Pruss, Janikowski Jakób z Polski.